

scènes afbeelden die in de voorstelling verdwenen waren.

Ten slotte wil ik nog wijzen op de rommelige structuur van het boek. Elke lezer moet maar zelf zijn ordening aanbrengen, het boek houdt het bij een mediale logica: vooraan leesboek, achteraan kijkboek. De citaten uit de stukken en de aforismen zijn kriskras over het boek verspreid en bedoeld als verlichting. Ook dat herken ik als typisch NTG: het oogt mooi, maar het glijdt soms af door nonchalance, door een gebrek aan radicalisme.

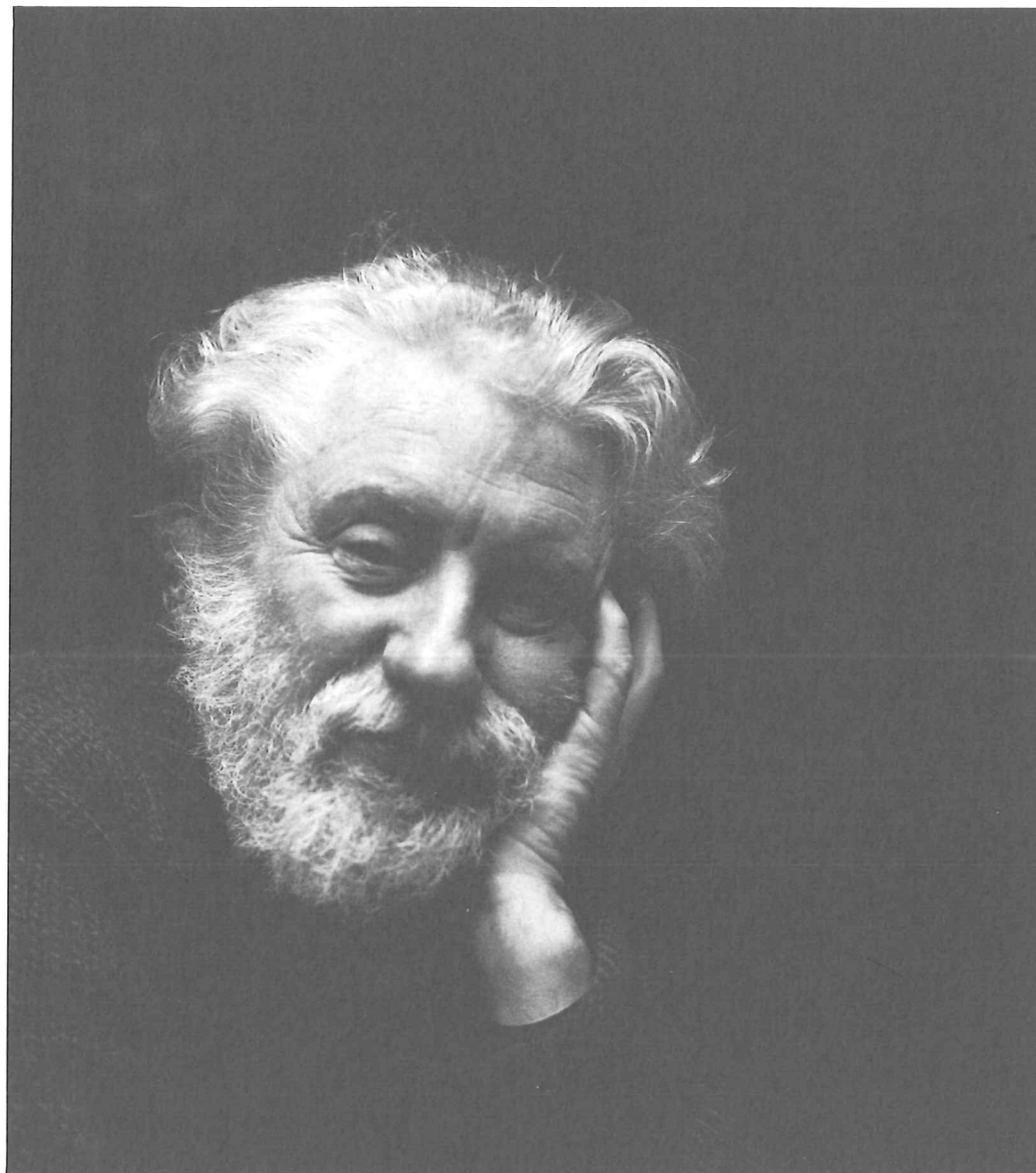
De actrice is bloot maar net niet bloot genoeg. Het boek is mooi, maar net niet mooi genoeg. Grondig, maar net niet grondig genoeg. Desondanks is dit lustrumboek een belangrijke gebeurtenis in het Vlaamse theater. De andere repertoiretheaters hebben een achterstand goed te maken. Ad multos annos NTG!

Geert Opsomer

Arkprijs 1986 Tone Brulin

Op woensdag 6 mei werd in Antwerpen de zesendertigste Arkprijs van het Vrije Woord uitgereikt aan Tone Brulin. De Arkprijs heeft enkel een symbolische waarde – geen geld dus –, en wordt jaarlijks toegekend: “De Arkprijs is een prijs tegen kleinheid in denken, een prijs voor openheid, voor vrijheid, voor het durven doorbreken van grenzen” (Marcel Boon, lid van het Arkcomité, in zijn feestrede). De naam van elke laureaat wordt wel in de Ark gegrift. Laureaten zijn meestal romanciers, dichters..., maar de Internationale Nieuwe Scène (1975), Robbe De Hert (1981), Daniël Buyle (1985) en nu dus Tone Brulin doorbreken de regel.

De merkwaardige, indrukwekkende levensloop van Brulin (zie ook *Etcetera 2*, maart 1983) werd in een verzorgde gelegenheidsbrochure – gesponsord door een bankinstelling, die ook infrastructuur en receptie aanbood – uitvoerig beschreven. Brulin zelf dankte de samengekomen vrienden, prominenten en persmensen met een op theatrale wijze naar voren gebracht verhaal, waarbij de godverdommes en wijde handgebaren niet ontbraken. Hij vertelde dat hij, door *Etcetera* omschreven als een “marginale figuur”, zich geplaatst zag in de marge van het grote (theater)boek, gevaarlijk dicht bij de

Tone Brulin – Foto Herman Sorgeloo

rand. Vandaar was het maar een stap naar de val, waarna hij als een spin aan een draad bleef hangen. Dan kwamen de andere personages op de proppen. Zij waren geen marginale figuren. Immers, zij hadden geen staatsprijs voor toneelletterkunde gekregen, zij hadden niet in zoveel landen, in zoveel talen, onder die en die omstandigheden gewerkt... Zij mochten in het boek blijven. Tone liet m.a.w. merken dat, hoewel hij de artistieke leiding van zijn Tiedrie in andere handen overlaat, hij niet van plan is zijn staart helemaal in te trekken. De Arkprijs weze je gegund, Tone. Misschien word je er nog “marginale” op?

Wim De Mont

Schilderen voor het Theater

Ter gelegenheid van de opening van de gloednieuwe Schirn Kunsthalle pakte men in Frankfurt uit met de tentoonstelling *Die Maler und das Theater im 20. Jahrhundert*. Aan de hand van tekeningen, schilderijen, schetsen, voorontwerpen, maquettes en kostuums tracht deze tentoonstelling een overzicht te geven van de bijdrage van de schilderkunst aan de grote theater(re)evoluties van deze eeuw. Het resultaat is een erg boeiend geheel, met een schat aan materiaal en informatie, maar onvermijdelijk ook een aantal gapende gaten.

Het overzicht vangt aan met een paar affiches en programmabrochures voor het Théâtre Libre (1887) van A. Antoine en het Théâtre de l'Œuvre (1892) van A.M. Lugné-Poë. Aangevuld met een waarlijk romantisch decorontwerp uit 1885, geeft dit kort de situatie weer van net voor de eeuwwisseling. Enerzijds het romantisch declamatie-toneel met zijn veelal door vakmensen geschilderde achtergrondtableaux, anderzijds de radicale vernieuwingen van de neutralisten. Ook hun illusionistische decorbouw echter, zal op zijn beurt al gauw evolueren naar de meer symbolisch geladen scène, een overgang die o.a. werd gemaakt door Lugné-Poë.

Pas dan, aan het begin van de